

مشتاق

مطبعة و محل ادارہ:

جمال اوغلندہ امنیت
سندوخی جوارندہ
شنگول یقوشندہ
۲۷ نومبر

مسئک زہ موافق آثار
جدیدہ مع الممنونہ
قبول اولتور

درج ایسہ بن آثار اعادہ اولتور

دیر ، فلسفہ ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاسیات و بالخاصہ احوال و شئوہ اسلامیہ و بہت ابر و ہفتہ درہ بر نشر اولتور۔

آیونہ بدلی

صاحب و مؤسسری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

سنہ لکی	التی آیلنی	غروش
۶۵	۳۵	۳۰
۶۰	۳۰	۲۰
۱۷	۹	۱۰

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتندہ نسخہ سی ۵۰ بارہ در
قبرلہ دن مقوا بورو ایلہ کوندریلمیرسہ سنوی
۲۰ غروش فضلہ آلدر

یدنجی جلد

شباط ۲ ۱۳۲۷

۲۶ صفر ۱۳۳۰ پنجشنبہ

عدد : ۱۸۰

تورک طلبہ سی درنکی

سلانیک، ادرنہ، استانبول، از میر جمعیات علمیہ اسلامیہ لرینہ

۵ شباط ۱۹۱۲ سویجرہ : لوزان

محترم افندیلر :

بر عدد بیاننامہ کوندرمک صورتیہ اشتراککزی تأمین ایتک ایستہ دیکمز [تورک طلبہ سی درنکی] اوزرینہ نظر دقتکزی جلبہ لزوم کوردوک . بر جمعیت علمیہ اسلامیہ نک آوروپانک بر کوشہ سنده انعقاد ایدہ جک طلبہ قونفرہ سیلہ نہ درجہ یہ قدر علاقہ دار اولدوغی ایلک نظرده آکلاشیہ ماز . حالبوکہ مسئلہ غایت بسیط و بسیط اولدوغی قدرده شایان دقتدر . ایکی آی صوکر اسویجرہ نک لوزان شہرندہ بر قونفرہ عقد ایدہ جک اولان تورک کنجاری اجتماعی حیاتلرینی تشریح ایدرلرکن بر چوق شیلردن بحث ایدہ جکلر ، مناقشہ لر اولہ جق . . معلوم عالیکزددرکہ : حیات اقوامدہ اک بویوک بر وظیفہ ایفا ایدن عاملردن بریسیدہ - علی الاطلاق سویلہ یوروز - دیندر . دینلر ؛ ہر زمان ایچون اجتماعی حیات اوزرینہ پک بویوک تأثیرلر اجرا ایدہ کلشلر . بو ، بدیہی بر حقیقتدر . بویوک اجتماعی حیات اوزہ رینہ سوز سویلہ مک ایستہ یں بر آدم - ہر نرہدہ اولور ایسہ اولسون - اول ؛ عائلی ، قبیلہ یی ، صوکر دینی ، بوندن صوکر ایسہ تأسیسات عدلیہ ، منافع مادیہ ، صفت وادیات ، فنون معارف والک صوکرادہ تکملات سیاسیہ یی کوز اوکنہ کتیرمک مجبوریتندہ در . قونفرہ یہ اشتراک ایدن تورک کنجاری ایسہ بوشرائط آلتندہ - غیراختیاری اولہ رق - کندی دینلرندن ؛ اسلامیتدن بحث ایدہ جکلر در . حقیقتی آکلا یہ بیلش بوتون جہان متفکرلرینک تسلیم ایتدکلری وجہلہ دین مبین اسلامیت ؛ عصر حاضرده حکمران اولان دینلرک اک معقول واک ترقیوریدر . فقط ممالک اسلامیہ نک حال حاضر یی ہنوز اسلامیتک لایق اولدوغی درجہدہ آکلاشیہ مادینینی کوستہ ریور . فاسدن چینہ قدر حکمفرما اولان دین مبین اسلامیت پک الیم بحران دقتکلری کچیریور . بو آچی حقیقتی سزلردہ تسلیم ایدہ رک بر جمعیت علمیہ اسلامیہ تأسیسنہ مجبوریت وجدانیہ حس ایدیورسکرز . موجودیتلرینی بویوک ہمتلرہ ، عالی وجدانلرہ مدیون اولدوغمز بوجہیٹلرک تشکلرینہ قارش یی کوکسلریمز پک بویوک برحس شکرانلہ قباریور . فقط کوکل آرزو ایدرکہ ؛ بویوک مؤسسات اساسدن زیادہ تفرعات اوزرندہ دولاشوب قلماسین ، بوتون مساعیسی کوچوک بردارہ داخلہ صیقیشدیرماسین ... بواضاۃ وقت دیمکدر . حالبوکہ زمانمز ؛ بوکا قوربا تحمیل ایدہ میہ جک قدرناز کدر . انکاری غیرقابلدرکہ ؛ بویوک مدرسہ لی کنجلاک ایلہ مکتبلی کنجک آرسندہ وخیم براوچوروم واردر . بواوچوروم ؛ اسلامیت جلیلہ ایچون برحفرۃ انقراض دیمکدر . اساساً بونک مثانی پک چوق یرلردہ کورمیورمی یز . . . بواوچورومک حدودی تاریخی بورادہ یانغہ چالیشمق یزی مقصدیمزدن اوزاقلاشدیرر ، یز بورادہ ؛

لوزان تورک یوردی ؛ تورک طلبہ قردہ شلرینی (۱۹۱۲) افرنجی سنہ سی نیساننک برنجی بازار کونی (لوزان) دہ طوبلانہ جق اولان (تورک طلبہ سی درنک) نہ دعوت ایدر .

درنکک غایہ سی ؛ سیاسیاتدن باشقہ ہر شیدر . اجتماعی تورککلدر . تورککلک ؛ حیاتی ، خستہ لہی ، یاراسیدر . تورککلک ؛ ہنوز اہمالدن وتکاسلدن قورتولہ میسان کنجکلکدہ فکری برابطہ واطراد تولید ایتک ، مشترک برغایہ یہ دوغر و آل برلکیہ چالیشہ بیلہ سی امکانی حاضرلہ مقدر . اوکنجلاک کہ ؛ ملیتک ماضیسنہ بی خبر ، حالہ غافل ، استقبانہ لاقیدر حالدہ مدہش برغایہ سزلکہ دوغر و ایلر یلہ یور ؛ اوت ، اوکنجلاک کہ بویوک ؛ کلہ جکدہ نہ یایاجغی کندیسنہ صورمغہ لزوم بیلہ کورمیور ؛ کیدیور ، قوشویور . . . یینہ اوکنجلاک کہ ؛ یاریم عصرہ یاقین بر زماندنبری غربک ترقی وعرفان دیکزندہ بوجالاندینی حالدہ ہنوز مملکتہ برداملہ فیض ومعرفت کوتورہ مدی .

بر آرز دوشونہ بیلن دماغلرہ ییانچی اولمایان بویوک فیجہ لری بورادہ صایق ایستہ میورز . یالکز ؛ بوتون بونلر حقتدہ قونوشمق ، دردلریمزہ علاج آراق ایچون (تورک طلبہ سی درنک) نی ترتیب و بوتون قردہ شلر - یزک اشتراککزی رجا ایدیوروز . آمین اولہ لم کہ بورجا ؛ خائن بر اوچورومہ دوغر و یوارلانان تورککلک ، قوجہ بر ملیتک امداد ایستہ یں فریادندن باشقہ برشی دکدر .

بزلر شیمدیلک ؛ تورککلک یکرمنجی عصر قارشیسیندہ کی عاجز موقعی دوشونمکہ وقت بولہ بیلن قردہ شلریمزک ؛ بوناجیلر قافلہ سنک دعوتیمزہ صمیمیتلہ اجابت ایدہ جکلرینی امیدلنیور و بونککہ متسی اولوپورز . درنک ؛ ہر تورک کنجی اشتراک ایدہ بیلر .

درنک ؛ تورک لسانی اوزہ رینہ جریان ایدہ جکلر . درنک ؛ اشتراک ایتک ایستہ یں قردہ شلر ، (۱۹۱۲) سنہ سی مارتنک اوتوز برینہ مصادف جمعہ ایرتسی کونی آقشامی ساعت اونبرینہ قدر (لوزان تورک یوردی) نہ شفاہا یاخود تحریراً مراجعتلہ اسمنی دفترہ قید ایتدیرمیدر . برہیٹ ویا جمعیت مرخصی اولہ رق کلنلر وکیلی اولدوقلری جمعیت افرادینک اسامی وتولد محللریلہ آدرہ سسلرینی کذا مخصوصی محلنہ یازدیرمیدرلر .

درنک ؛ شخصاً ویا بر مرخص واسطہ سیلہ اشتراک ایدہ میہ یں قردہ شلر ؛ غایہ یہ متعلق فکریلرینی لایحہ صورتندہ درنک ریاستنہ بیلدیررلر . درنکک ؛ دوامی مدتی درنک عمومی ہیٹنک قرارینہ باغلیدر . مذکراتک روزنامہ سی دہ عمومی ہیٹ طرفندن ترتیب اولونور .

لوزان تورک یوردینک درنک قارشیسیندہ کی موقعی متشبت بر قوت ودرنکک سائر قردہ شلری کی اشتراک ایدن برہیٹ اوانقندن باشقہ برشی دکدر .

لوزان - تورک یوردی

[تورک طابہ - ی درنکی] نہ طرف کزدن کوندہ ریلہ جک بر مبعوثلہ اشتراک کزی رجا ایتک ایستہ یورز . بونک ایچون دہ فکریمزہ حق ویرہ جک بر جوق نقطہ نظر لریمز وار ، موجب صداع اولمز ایسہ آشاعیدہ کی سطر لردہ مختصراً صایہ بیلیرز :

برنجی ؛ مدرسہ لی کنجلاک ایلہ مکتبلی کنجلاک آرد سندنہ بر خط وصل چیزمک ،

ایکنجی ؛ مدرسہ لی کنجلاک مکتبلی کنجلاک حیات عرفانہ صوقق ؛ اوچنجی ؛ مدرسہ لی کنجلاک مکتبلی کنجلاک ایلہ پایہ جنی مناقشات علمیہ دہا آز متعصب ، دہا جوق منطقی بر حالہ کتیرمک ؛ [شایان حیرتدرکہ ، بوکون مکتبلی مسلم برکنج ؛ کفر ایلہ ؛ اتہام اولوئماندن مدرسہ لی برکنج ایلہ مناقشہ علمیہ قابل دکل کیریشہ مز .]

دردنجی ؛ اوزون سنہ لردنبری افواہ ناسدہ بوتون انحطاط لریمزک ، انقراض لریمزک دستور مشنومی اولق اوزرہ بر جوق خرافہ لردولاشیور . بونلرک بری ، بلکہ برنجیسی [دنیا اونلرک آخرت بزم] سوزیدر . بونلر ؛ اسلامیہ نہ درجہ یہ قدر علاقہ دارد ؛ دین جلیل اسلامیہ درجہ مغایرتی آشکار اولان بو خرافہ لرک اورتادن قالدیرماسی ایچون محترم خواجہ لریمز مکتبلی کنجلاک ایلہ نہ درجہ یہ قدر تشریک مساعی ایدہ بیلیرلر . ؟

بشنجی ؛ (دین و ملت ایکسی بر در .) دینلیور . بونہ دیمکدر ؟ الخ . . . بو خصوصہ نہ سویلہ سہک آمیز کہ ؛ معلومی اعلامدن باشقہ برشی یا پیہ جغز .

ایستہ محترم خواجہ لریمز . . . سزہ ؛ یک صمیمی تمنا تمزہ معکس اولاشو استرحامنامہ مزی کوندہ رلہ رک نظر دقتکزی . بو وقہ قدر الفت ایتدیکی . یک یکی بر زمین فصالت اوزرینہ جلب ایدیوروز . بو آرزولریمزہ قارشئ آلہ جغفر طورومسلک بزہ آئی مقدار تمزہ حقندہ یک صریح بر فکر ویرہ بیلہ جک ماہیتدہ در . فکر لریمزک طرف کزجہ قبولہ مظهر اولماسی ؛ اسلامیت جلیلہ ایچون یک یکی بردورہ سعدو بختیارینک فاتحہ کشادی اولہ جقدرد . عکس تقدیردہ بووقہ قدر دوام ایدہ کن انقراض اسلامیتک تأکید وتشدیددن باشقہ برشی یا پیش اولیہ جقسکز . بو حالہ اوروپالیرلرک ہر کون موفقیتلہ اوینادقلری (ہلال یرینہ صلیب) فاجعہ سنک نزد آہیدہ کی بوتون مسئولیتی . بیلملی یز ؛ . کیملرہ عائد اولہ جقدرد . باقی ؛ مطالعاتمزک کمال اہمیتلہ تدقیق رجاسنہ تردیفاً صمیمی احترام لریمز تقدیم ایدہ رز . لوزان - تورک یوردی

صراط مستقیم مجموعہ سی ہیئت تحریر یہ سنہ

عالی ہمت افندیلر ؛ سلا نیک ، ادرنہ ، استانبول ، از میر ، جمعیات غلمیہ اسلامیہ لرینہ کوندردیکمز مکتوبلرک بر صورتی دہ سزہ تقدیمہ قرار

ویردک . تورکک حیاتندہ اجتماعی انقلاب اساسلری حاضرلہ مق ایچون چالیشان یوردیمز ؛ غایہ سنہ وصول ایچون حیات اجتماعیہ مزیدہ مهم بر وظیفہ ایفا ایدن خواجہ لریمزک فکر لرینہ مراجعتہ قرار ویرمش و بوقرار ی شو مکتوبیلہ موقع امکانہ چیقار مشدر . مسئلہ نک - اوج سنہ دنبری پک بویوک برہمتلہ ایفای خدمتدن چکینمہ یں - محترم صراط مستقیم طرفندن لاقیدی ایلہ تلقی اولونہ میہ جنی فکری بزی سزلرہ مراجعتہ مجبور ایتدی . امید ایدہ رز کہ ؛ یک یکی ویکی اولدوغی قدر مهم وعادتہ حیات ومات مسئلہ سی حکمندہ اولان فکر لریمز نزدیکزدہ تصویبہ مظهر اولور . مراجعت ایتدیکمز یرلردن آلہ جغفر جوابلر ہنوز معلوم دکسہ دہ ؛ غریب و آلیم برحس قبل الوقوع بزلرہ پک مشنوم تفسیراتدہ بولوندریور . احتمال ؛ بووقہ قدر قلاسیق بر حالہ کن منحوس کفر لریزم حقمنزدہ دہ - مع التأسف - ابدال اولنہ جقدرد . فقط عجبا ؛ بویلہ بر زماندہ اک صمیمی وصاف تمیازیمزی رجا لریمز ؛ یک بویوک وابدیاً اونودولیہ جق برہمتلہ مدافعہ ایدہ بیلہ جک بر (صراط مستقیم) ی کنج مسلمانلغہ رہبر اولہ رق کورہ بیلہ جکمی یز . . . آمان یار بی امت مرحومہ کہ سن آجی . . . باقی حرمتلریمز سز محترم وجودلرہ . . . لوزان - تورک یوردی

صراط مستقیم

طلبہ عثمانیہ نک بو تشبثلری جدأ وحقیقہ شایان تقدیردر . محترم طلبہ افندیلرک عصر لردنبرو کتلہ اسلامیہ ی زبون ایتکدہ اولان مرضک تشخیصیلہ ازالہ سنہ تشمیر ساق غیرت ایتک ایستدکلری افادہ لردن کلاشیور . نہ مبجل آرزو ، نہ عالی تشبث ؛ شیمدی یہ قدر بورادہ - کندیلرینک اوروپادہ قورمق ایستدکلری درنکہ مماثل - بر جوق درنکلر قورولق لازم کلیر ، بووظیفہ دہ مقتضای زمانی تقدیر بیورمش اولان علمامزک ، فضلامزک عہدہ حینت لرینہ ترتب ایلر ایدی . واسفا کہ دار الخلافہ العلیہ دہ بویلہ برشی کورولدی . طلبہ محترمہ مزک رسالہ مز حقندہ کی توجہ لرینہ تشکر ایدر و بو بابدہ بزجہ یا پیہ جق شینک نہ دن عبارت اولہ بیلہ جکنی وقت مناسبندہ کندیلرینہ بیلدیرہ جکمز ی بیان ایلرز .

مقصد عالی ، تشبث مهمدر . دعوت واقعہ یہ علما و فضلادن یک جوق ذوات کرامک اجابتہ مسارعت بیورہ جق لرنده امیدمز برکالدر . ہان جناب حق بو کبی تشبثات عالیہ دہ بولسان اخیار امتی توفیقات صمدانیہ سنہ مظهر بیورسون .